

Număr Proiect: 2023-1-EL01-KA220-VET-000158840

WP2: Definiția cadrului metodologic

Activitatea 2.3: Cadrul metodologic

Data limită: M7

Autor: ATLANTIS

Contributori: ATLANTIS, CDEA, ITS, TRAVEL2FIT, DLEARN HELLOBUCOVINA

Cuprins

Rezumat executiv	3
Introducere	3
Analiza SWOT a practicilor existente și a lacunelor de competențe identificate	3
Metodologii de evaluare	5
Metodologii de evaluare în Grecia	5
Metodologii de evaluare în Spania	7
Evaluarea metodelor în Malta	9
Evaluarea metodelor în Italia	11
Metodologii de evaluare în România	13
Cadrul metodologic pentru VET în turism	15
Cadrul metodologic propus	16
Implementare și monitorizare	17
Concluzia	18
Referințe	19
Tabelul Figurilor	20

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Rezumat

Proiectul EthAI Tour își propune să dezvolte materiale de formare profesională adaptate nevoilor pieței muncii pentru a digitaliza sectorul turismului și a promova utilizarea etică a inteligenței artificiale în rândul formatorilor și cursanților VET. Acest raport, parte a WP2, în special a Activității 3, se bazează pe rezultatele WP2/Activității 2 pentru a defini un cadru metodologic cuprinzător. Acest cadru va ghida centrele VET în integrarea instrumentelor de inteligență artificială și a considerațiilor etice în programele lor de învățământ, utilizând metodologii precum Lean, Managementul Calității Totale (TQM) și Cadrul European de Competențe Digitale.

Introducere

Sectorul turismului se confruntă cu o transformare digitală, necesitând adoptarea unor instrumente de inteligență artificială (IA) eficiente și solide din punct de vedere etic. Pentru a aborda această problemă, programele VET ar trebui să evolueze pentru a include instruire privind implicațiile etice ale IA și utilizarea responsabilă a tehnologiilor digitale. Proiectul EthAI Tour își propune să sprijine centrele VET în această tranziție prin dezvoltarea unui cadru metodologic care combină metodologii consacrate de îmbunătățire a calității cu standarde moderne de competență digitală.

Analiza SWOT a practicilor existente și a lacunelor de competențe identificate

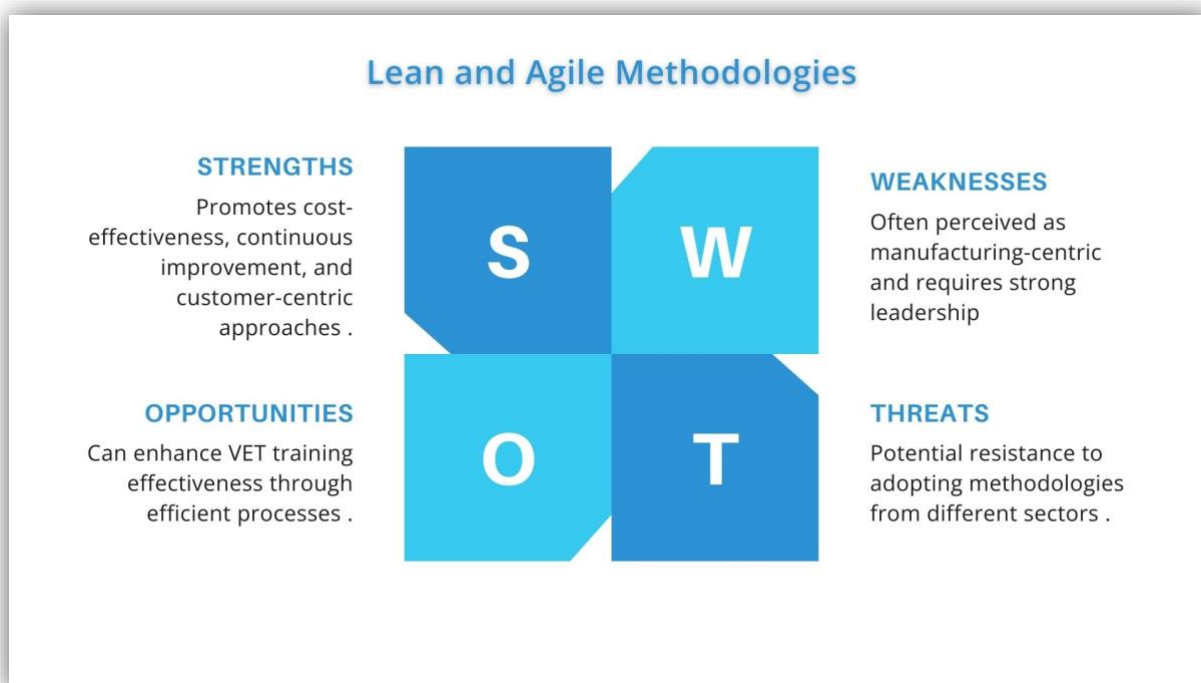

Figura 1: Analiza SWOT pentru metodologiile Lean și Agile

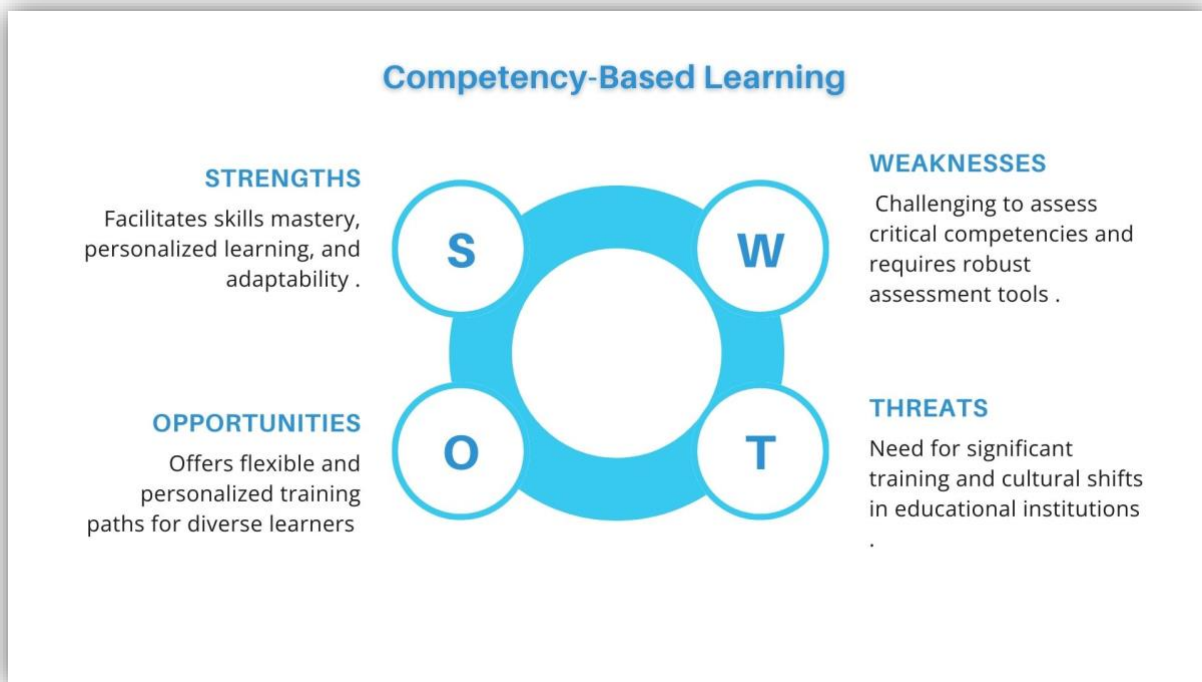

Figura 2: Analiza SWOT pentru învățarea bazată pe competențe

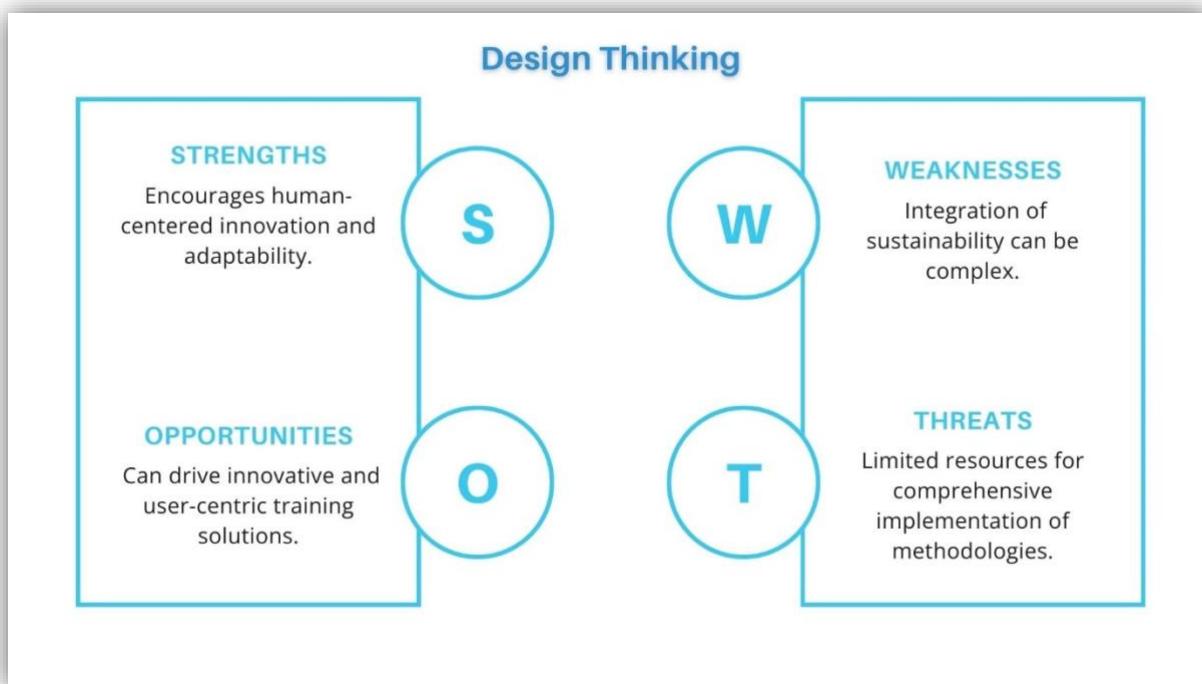

Figura 3: Analiza SWOT pentru Design Thinking

Figura 4: Analiza SWOT pentru Managementul Calității Totale - TQM

Metodologii de evaluare

Metodologii de evaluare în Grecia

Grecia

În Grecia [1], asigurarea calității în învățarea pe tot parcursul vieții este reglementată de Legea 3879/2010. Această lege stabilește standarde de calitate pentru învățarea pe tot parcursul vieții, punând accent pe competența profesorilor și formatorilor și pe dezvoltarea profesională. Aceasta impune monitorizarea și evaluarea continuă a rețelei naționale de învățare pe tot parcursul vieții, finanțarea publică fiind legată de eficacitatea acestor programe.

Măsurile legislative includ:

- **Legea 3848/2010** : Se concentrează pe evaluare și meritocrație în educație.
- **Legea 4009/2011** : Se referă la structura, funcționarea și internaționalizarea instituțiilor de învățământ superior.
- **Decizia ministerială comună 26381/2017**: Stabilește un cadru de calitate pentru ucenicie, detaliind obligațiile pentru companii și ucenici, precum și mecanisme de evaluare a sistemului de ucenicie.
- **Decizia ministerială comună 26385/2017** : Oferă un cadru de calitate pentru programele de învățământ profesional și tehnic.

Pentru programele de ucenicie, asigurarea calității acoperă proiectarea curriculumului, pregătirea implementării, implementarea efectivă și evaluarea post-implementare. Ministerul Educației și Ministerul Muncii se asigură că aceste procese îndeplinesc standardele de calitate stabilite.

Cadrul european de referință pentru asigurarea calității pentru VET (EQAVET)

Orientările pentru furnizorii de VET sugerate de [EOPPEP](#), care este Punctul Național de Referință pentru Asigurarea Calității în VET și reprezintă Grecia în rețeaua europeană EQAVET, identifică activitățile cheie care trebuie luate în considerare „pentru a îmbunătăți procesele de asigurare a calității în conformitate cu Cadrul EQAVET” [2]. Aceste șase elemente constitutive, așa cum sunt denumite, sunt următoarele:

1. Cultura managerială
2. Abordările reflectă circumstanțele furnizorului
3. O cultură a autoevaluării
4. Instruirea personalului de sprijin
5. Folosește datele și feedback-ul pentru a îmbunătăți VET-ul
6. Implicarea părților interesate

Fundația Europeană pentru Managementul Calității (EFQM)

Un cadru de management recunoscut la nivel internațional, care ajută organizațiile să gestioneze schimbarea și să își îmbunătățească performanța, este Modelul EFQM [3]. De la introducerea sa, Modelul EFQM a oferit companiilor din întreaga lume un ghid pentru crearea unei culturi a inovației și dezvoltării. Câteva dintre obiectivele modelului EFQM sunt următoarele: Acesta ajută la definirea obiectivului, la cultivarea unor lideri puternici, la depășirea problemelor organizaționale specifice, la crearea propriei culturi, la schimbarea organizației, la prezicerea viitorului, la susținerea practicilor agile.

În ultimii ani, un număr tot mai mare de companii, instituții și organizații din sectoarele public și privat au utilizat abordarea EFQM. Am descoperit exemple și studii privind utilizarea acesteia în companii care furnizează servicii sociale, hoteluri, școli elementare și secundare, farmacii și alte medii, cu grade diferite de excelență.

Managementul Calității Totale (TQM)

Managementul Calității Totale (MTC) este legat de îmbunătățirea continuă a performanței unei organizații. Cu toate acestea, creșterea competitivității între instituții a impus utilizarea principiilor MTC și în învățământul superior. Unitatea de Asigurare a Calității (MODIP) este responsabilă de implementarea conceptelor MTC și de efectuarea evaluării acestora în instituțiile grecești. Aceasta este utilizată pentru a îmbunătăți activitatea educațională și serviciile de calitate prin proceduri de evaluare internă și externă. Mai mult, conform unui studiu de cercetare efectuat în instituțiile de învățământ superior din sectorul privat din Grecia, „elementele MTC adoptate în mare parte de către instituțiile de învățământ superior grecești se referă la următoarele: orientarea către student, angajamentul conducerii și al managementului superior, planificarea strategică a calității, managementul proceselor și implicarea personalului didactic și a angajaților. Pe de altă parte, cele mai semnificative rezultate obținute de instituțiile de învățământ superior din

exanțion se referă la îmbunătățirea performanței în materie de calitate, satisfacția personalului didactic și a angajaților, îmbunătățirea performanței operaționale și impactul pozitiv asupra societății.”

Aplicarea TQM este aplicată și în sectorul public din Grecia, deoarece, în baza Legii 3230/2004, se utilizează instrumente de calitate precum: Managementul prin obiective, Indicatori care măsoară eficiența și eficacitatea, Cadrul comun de evaluare și certificarea calității prin ISO.

Mai mult, conform lucrării privind Cartografierea asigurării calității în companiile de servicii din Grecia [4], companiile grecești care oferă servicii, în ciuda dimensiunilor lor mici, par să urmeze progresiv tendințele piețelor internaționale și competitive, implementând diverse SMC-uri. În același timp, se arată că majoritatea companiilor solicită consultanți externi în domeniul calității pentru a le ajuta cu proiectarea și implementarea corectă a standardelor selectate. Pe de altă parte, această analiză relevă faptul că doar câteva publicații au prezentat exhaustiv metodologia urmată de companiile de servicii pentru a proiecta și aplica un SMC.

Metodologii de evaluare în Spania

Pe 23 martie 2022, guvernul spaniol a adoptat o Lege Organică semnificativă [5] care vizează organizarea și integrarea Formării Profesionale (FP). Această lege este o componentă cheie a Planului de Modernizare a Formării Profesionale din 2022 și introduce un nou model de FP construit pe trei piloni fundamentali: furnizarea de FP, recunoașterea învățării anterioare și orientarea în carieră. În plus, legea oficializează și reglementează micro-certIFICATELE (sau micro-instruirea) în cadrul sistemului de FP.

Noua legislație sporește flexibilitatea și accesibilitatea în domeniul formării profesionale (VT) prin stabilirea unui cadru modular și flexibil pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Aceasta oferă o varietate de cursuri de formare de diferite durate și volume de învățare, inclusiv micro-formare, module, programe VT și cursuri specializate. Toate aceste prevederi sunt cumulative, certificabile și acreditabile, permițând cursanților să își adapteze și să își dezvolte parcursul de formare în funcție de nevoile și aspirațiile lor personale.

Structură și progresie

Sistemul de formare profesională este organizat în cinci grade ascendente (A, B, C, D și E), creând trasee de formare clare. Experiența de formare a fiecărei persoane este documentată în Registrul Național de Formare Profesională, oferind un Raport actualizat al Vieții Profesionale-Formare, accesibil tuturor cetățenilor. Această structură susține o gamă largă de cursuri, de la unități mai scurte sau micro-acreditări (gradele A, B și C) până la diplome complete (gradul D) și cursuri specializate (gradul E). Această abordare permite indivizilor să își proiecteze itinerariile de formare pentru a se alinia cu obiectivele lor profesionale și nevoile de muncă, toate formele de formare fiind cumulative, certificabile și acreditabile, facilitând obținerea diverselor calificări profesionale.

Asigurarea calității în învățământul superior

Învățământul superior în Spania cuprinde:

- Învățământ universitar.
- Anumite programe non-universitare, inclusiv formare profesională avansată, educație artistică (în special studii avansate în arte plastice, design și sport), toate parte a programelor de învățământ specializat.

Cadrul de evaluare și asigurare a calității

Adunarea Tehnică pentru Calitatea și Evaluarea Învățământului Profesional [6] a elaborat un cadru cuprinzător de evaluare și asigurare a calității. Acest cadru, bazat pe Cadrul European de Asigurare a Calității pentru Educație și Formare Profesională (EQUAVET), include planificarea, implementarea, rezultatele și actualizările. Acesta abordează diverse aspecte, cum ar fi planificarea și oferta, activitățile didactice, personalul de formare și experții, profilurile centrelor sistemului de formare profesională, coordonarea dintre centre, orientarea profesională, acreditarea competențelor, participarea la inovare și adaptarea la nevoile mediului. Evaluările stagiatorilor reprezintă o sursă crucială de verificare [7].

Colectarea și raportarea datelor

Colectarea datelor susține monitorizarea mai multor indicatori cheie, inclusiv:

- Ratele de participare
- Acreditări, certificate sau diplome emise
- Utilizarea bugetului
- Acoperirea posturilor vacante
- Post oferă acoperire în diverse sectoare
- Implementarea metodologiilor active
- Nivelurile de integrare pe piața muncii
- Feedback de la participanții la training și companii
- Rezultate privind continuitatea educațională/de formare
- Participarea cadrelor didactice și a personalului didactic la formarea continuă

Administrația Generală de Stat (GSA), în colaborare cu comunitățile autonome, elaborează un raport bianual privind starea sistemului de formare profesională. Acest raport include date de la comunitățile autonome și evaluări realizate de organisme independente. La fiecare patru ani, este inclus un studiu privind ciclurile de formare, capacitatea de angajare și nevoile viitoare de capital uman.

Sisteme de calitate în instituțiile de învățământ

Instituțiile publice de învățământ profesional sunt încurajate să implementeze cadre interne de calitate pentru îmbunătățirea continuă, utilizând eventual certificări independente de management al calității. Instituțiile private pot fi, de asemenea, luate în considerare pentru granturi publice dacă dețin certificări independente de calitate.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Planuri de calitate și formare profesională avansată

Autoritățile promovează planuri de îmbunătățire pentru centrele educaționale, cu resurse alocate conform reglementărilor. Evaluarea calității sistemului de învățământ profesional respectă indicatorii EQUAVET, asigurând îmbunătățirea continuă și inovarea în colaborare cu organizațiile de afaceri și sindicale. Evaluarea își propune să identifice elementele cheie ale calității și să ofere dovezi pentru luarea unor decizii informate.

Inspecție și conformitate

Inspectoratul de Stat în Educație, parte a Ministerului Educației, Formării Profesionale și Sportului (MEFD), supraveghează respectarea reglementărilor educaționale la nivel național. Aceasta include asigurarea respectării curriculumului, a condițiilor de calificare și a drepturilor educaționale echitabile. Inspectoratul colaborează cu comunitățile autonome, care își gestionează inspecțiile educaționale și contribuie la procesele de evaluare externă.

Asigurarea calității în educația și formarea adulților

Educația și formarea adulților implică învățarea pe tot parcursul vieții, sisteme de formare profesională și formare ocupațională. Diverse organisme, inclusiv autoritățile regionale din domeniul educației și autoritățile din domeniul muncii, asigură calitatea acestor programe. SEPE și FUNDAE sunt organizații cheie pentru formarea profesională legată de ocuparea forței de muncă, sprijinind evaluarea, monitorizarea și îmbunătățirea continuă. Programul PIAAC evaluează competențele adulților în domeniile abilităților cheie, Spania participând atât la primul, cât și la al doilea ciclu, furnizând date valoroase pentru deciziile de politică și îmbunătățirile sistemului.

Evaluarea metodologiilor în Malta

Învățământ secundar

În Malta, evaluarea în învățământul secundar încorporează atât metode formative, cât și sumative în cadrul sălii de clasă și al școlii. Evaluarea formativă oferă feedback continuu atât asupra progresului elevului, cât și asupra procesului de predare. Lucrările de curs, parte integrantă a multor materii, se desfășoară adesea sub îndrumarea profesorului, permițând elevilor accesul la sprijinul și resursele necesare. Unele lucrări de curs necesită cercetare în afara sălii de clasă. Pandemia de COVID-19 a perturbat finalizarea lucrărilor de curs în anii școlari 2019/2020 și 2020/2021 din cauza măsurilor de distanțare socială. La materii precum Artă, Modă și Studii Textile și Economie Casnică, elevii întocmesc portofolii care prezintă eforturile și realizările lor, care sunt folosite pentru evaluarea lucrărilor de curs.

La sfârșitul fiecărui an școlar, elevii susțin examene anuale la majoritatea materiilor, cu excepția Educației Fizice, Designului și Tehnologiei, Economiei Casnice și Dezvoltării Personale, Sociale și a Carierei (PSCD). Aceste examene sunt create de către responsabili educaționali și/sau șefii de departament în colaborare cu Unitatea de Evaluare Educațională. Examenele sunt notate pe o scară de 100 de puncte, moderarea fiind efectuată de către responsabili educaționali sau șefii de departament pentru a asigura fiabilitatea notelor.

După finalizarea învățământului secundar obligatoriu, elevii pot susține examenele de Certificat de Învățământ Secundar (SEC), administrate de Comisia de Examinare MATSEC de la Universitatea din Malta. Unele examene SEC, cum ar fi cele de limbi străine și muzică, includ componente orale/auditive, iar altele includ lucrări de curs/evaluări la nivel de școală, notele la lucrările de curs reprezentând 15% până la 60% din nota totală. Examenele SEC au două teste: o lucrare de bază (Lucrarea I) pentru toți elevii și o a doua lucrare (Lucrarea II) cu două niveluri de dificultate (Lucrarea IIA și Lucrarea IIB), care acoperă diferite niveluri de competență. Notele de la examenele SEC determină dacă elevii obțin o calificare de Nivel 2 sau Nivel 3 în Cadrul de Calificări din Malta (MQF).

Învățământ secundar superior

La nivelul secundar superior general, școlile utilizează atât evaluări formative, cât și sumative, examenele semestriale și de sfârșit de an fiind cruciale pentru progresul elevilor. Aceste instituții îi pregătesc pe elevi pentru examenele de bacalaureat, administrate de Consiliul MATSEC. Pentru a obține un Certificat de Bacalaureat, elevii trebuie să obțină cel puțin 44 de puncte prin promovarea a șase materii, inclusiv două la nivel de bacalaureat avansat, Sisteme de cunoștințe pentru bacalaureat intermediar și trei la nivel de bacalaureat intermediar. Notele de la A la E (unde A este cea mai mare) determină punctajul pentru fiecare materie.

Alți furnizori de învățământ postliceal

Principalii furnizori publici de învățământ postliceal din Malta sunt Colegiul de Arte, Știință și Tehnologie din Malta (MCAST) și Institutul pentru Studii Turistice (ITS).

I) Colegiul de Arte, Știință și Tehnologie din Malta (MCAST):

MCAST este principalul furnizor de educație și formare profesională (VET), oferind cursuri de la nivelurile introductive MQF A și B până la nivelul MQF 7. Evaluarea se realizează prin evaluare continuă și teme cu constrângeri de timp (TCA), concentrându-se pe rezultatele învățării care reflectă cunoștințe, abilități și competențe.

Evaluare continuă: Studenții sunt evaluați prin diverse instrumente pe parcursul anului universitar. Lucrările de curs se bazează pe Obiective de învățare și Criterii de notare, comunicate prin documentația lucrărilor de curs.

Documentația de evaluare: Include o Fișă introductivă de evaluare, o Fișă de lucru/Fișă de sarcini/Fișă de temă. Feedback-ul include notele evaluatorului, feedback-ul privind performanța și recomandări de îmbunătățire.

II) Institutul de Studii Turistice (ITS):

ITS pune accentul pe învățarea, predarea și evaluarea centrate pe student, asigurând alinierea cu standardele Autorității pentru Învățământ Superior și Continuu din Malta (MFHEA).

Sprijin pentru studenți: Include feedback prin evaluare formativă și feedback informal în timpul cursurilor. Programele sunt bazate pe competențe, susținute de coordonatori academici și consilieri de învățare.

Pedagogie: Implică diverse metode, cum ar fi sesiuni practice, discuții și TIC, pentru a face conținutul captivant și ușor de înțeles.

Asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic

Cadrul maltez al calificărilor (MQF) și Autoritatea malteză pentru învățământul superior și ulterior (MFHEA) asigură calitatea în învățământul profesional și tehnic (VET) și în învățământul superior. Cadrul național de asigurare a calității, lansat în 2015, se aplică tuturor formelor de învățământ secundar superior, VET inițial superior și VET continuu. Acesta combină asigurarea internă a calității cu audituri externe, ghidate de standarde europene și îmbogățite de indicatori EQAVET.

Instituții precum MCAST, ITS și Universitatea din Malta au fost supuse unor audituri externe de asigurare a calității. Furnizorii de VET utilizează indicatorii EQAVET pentru a planifica programe de calitate și îmbunătățire continuă, susținuți de feedback regulat din partea angajatorilor și a altor părți interesate.

Evaluarea metodologiilor în Italia

Cadrul european de referință pentru asigurarea calității pentru VET (EQAVET)

Interacțiunile reciproce dintre expertiza OCDE, „agenda de modernizare” a UE și Procesul Bologna au contribuit la transformarea politicii de comparare prin standarde și măsuri de realizare într-unul dintre cei mai influenți factori care determină stabilirea agendei politice, atât la nivel național, cât și local. Conform raportului privind evoluțiile politicii de educație și formare profesională în perioada 2015-2019, prezentat de CEDEFOP [8], un cadru de asigurare a calității pentru VET a fost aprobat oficial în 2012 și implementat parțial în 2015, aplicat în special educației și formării profesionale inițiale (IVET), educației și formării profesionale continue (CVET) și învățării la locul de muncă. Evaluarea școlilor, inclusiv a celor care oferă educație și formare profesională (VET), s-a bazat pe sondaje regulate care evaluau rezultatele învățării elevilor și erau legate direct de descriptorii de nivel CEC, procesul fiind supravegheat de conducerea centrală. Aici, școlile VET erau obligate să:

- Pregătiți un raport de autoevaluare respectând directivele naționale.
- Respectarea standardelor stabilite de regiuni și provinciile autonome pentru toate organismele de formare care accesează finanțare publică.
- Fiți acreditați.

Pentru perioada 2016-2020, prioritatea țării în această privință este revizuirea, actualizarea și implementarea abordării naționale privind calitatea educației și formării profesionale. În acest scop, în 2019, sistemul național de acreditare a fost revizuit în conformitate cu decretul legislativ nr. 150/2015, pentru a încorpora indicatorii sugerați de recomandarea EQAVET. După implementarea Cadrului Național al Calificărilor (CNC) extins, Punctul Național de Coordonare al Cadrului European al Calificărilor (CNC EQF) a introdus un raport de referință revizuit, cu scopul de a îmbunătăți eficacitatea programelor VET în cadrul Acordului Stat-Regiuni, definind standarde minime pentru acreditarea calității serviciilor furnizorilor de formare, având în același timp dorința de a preveni eșecul formării profesionale sau/și de a reduce ratele de abandon școlar. În acest sens, centrele provinciale pentru educația adulților (CPIA) și-au finalizat procesul de

evaluare prin crearea unui raport de autoevaluare adaptat caracteristicilor unice ale acestor instituții [9].

În ultimii ani, abordarea calității a evoluat prin trei etape principale: evaluare, acreditare și autoevaluare. Evaluarea implică o analiză externă efectuată de comisii selectate și instruite corespunzător. În schimb, procesul de acreditare verifică respectarea unor standarde prestabilite specifice. Autoevaluarea, pe de altă parte, este o procedură internă care vizează evaluarea și îmbunătățirea performanței programelor de studiu și cercetare. Acest articol se concentrează în principal pe autoevaluare. Procedura generală de creare a chestionarului de autoevaluare poate fi rezumată în șase puncte:

1. Studiarea literaturii de specialitate sau a indicațiilor despre obiectiv.
2. Crearea unei scheme de categorii și subcategorii.
3. Ponderarea subcategoriilor.
4. Crearea unui chestionar.
5. Crearea unei formule pentru a sintetizați chestionarul pe o scală gradată.
6. Analiza robusteții

Toți indicatorii EQAVET sunt parte integrantă a sistemului național de acreditare pentru furnizorii care solicită fonduri publice. În prezent, calificările descrise în raportul inaugural de referință sunt utilizate de aproape 85% dintre persoanele implicate în educație și formare profesională.

În ceea ce privește perspectivele de angajare pentru adulții cu calificare scăzută, eforturile depuse în perioada de raportare au fost prezentate în Raportul privind punerea în aplicare a recomandării Consiliului „Căi de perfecționare a competențelor: noi oportunități pentru adulți” în Italia. Raportul servește drept bază pentru stabilirea poziției Italiei, subliniind abordarea de a se adresa tuturor persoanelor cu calificare scăzută în mod colectiv, mai degrabă decât de a se concentra exclusiv pe categorii specifice.

Fundația Europeană pentru Managementul Calității (EFQM)

Există foarte puține date privind aplicarea standardelor EFQM în Italia, acestea completând în mare parte standardele ISO 9001 și standardele naționale deja existente. Pentru a răspândi standardele europene de calitate, EFQM a creat o rețea internațională de Organizații Naționale Partenere (ONP) formată din Asociații Naționale ale Calității. În Italia, acest rol este îndeplinit de Asociația Italiană pentru Cultura Calității (AICQ) (www.aicqna.com) cu asistența celor opt asociații federate ale sale, prezente în mare parte în centrul-nord al Italiei: AICQ Piemontese, AICQ Centronord, AICQ Triveneta, AICQ Emilia-Romagna, AICQ Tosco Ligure, AICQ Centro Insulare, AICQ Meridionale, AICQ Sicilia.

Carierele și serviciile de asistență instituționale aderă adesea la normele ISO. Atunci când se analizează aceste date în cadrul unei abordări cuprinzătoare a calității instituționale, modelul ISO pare a fi mai răspândit în aceste contexte. Acest lucru se datorează în mare măsură statutului său de standard recunoscut la nivel internațional. După cum au raportat diverse părți interesate, universitățile, nesigure de politicile guvernamentale, tind să prefere adoptarea unui model care oferă o certitudine mai mare. În plus, alegerea acestui model oferă avantaje economice și introduce elemente de discreție, deoarece instituțiile de învățământ superior pot selecta structurile pe care le certifică.

Managementul Calității Totale (TQM)

Un obstacol semnificativ în instituirea și implementarea unui Cadru Național al Calificărilor (CNC) cuprinzător în Italia a fost multitudinea de părți interesate implicate și natura complexă a sistemului de educație, formare și calificări. Există diverse depozite de calificări și mecanisme de asigurare a calității atât la nivel național, cât și regional, fiecare gestionat independent de către organismele de acordare respective. În plus, partenerii economici și sociali de la nivel național, regional și local joacă un rol în dezvoltarea și revizuirea calificărilor, precum și în implementarea sistemului național de certificare a competențelor.

În ciuda eforturilor recente de a încorpora criteriile de bază ale Managementului Calității Totale în modelele de învățământ superior, accentul principal al învățământului superior rămâne pe îndeplinirea cerințelor de conformitate. Inspirat de ISO, universitățile, în special, pun accent pe conformitate, fiind detaliate asupra factorilor analizați. Singura referire explicită la Managementul Calității Totale, menționată la articolul 6 din Decretul Prezidențial 80/2016, este cea privind autoevaluarea și conceptul de implicare continuă, care implică o reconsiderare aprofundată a culturii organizaționale, facilitată de asumarea responsabilității conducerii pentru gestionarea schimbării.

Metodologii de evaluare în România

În România, adoptarea Cadrului European al Calificărilor (CEC) a fost esențială în alinierea calificărilor educaționale ale țării la standardele europene, facilitând astfel mobilitatea transfrontalieră și inițiativele de învățare pe tot parcursul vieții. Prin instituirea Cadrului Național al Calificărilor (CNC), România și-a armonizat nivelurile de calificare cu cele ale CEC, asigurând transparența și comparabilitatea în întreaga Uniune Europeană. Această aliniere nu numai că sporește recunoașterea calificărilor românești, dar promovează și încrederea reciprocă în sistemele de educație și formare din Europa [10].

Un aspect semnificativ al angajamentului României față de asigurarea calității în educație și formare profesională este evident prin implementarea Cadrului European pentru Asigurarea Calității în Educație și Formare Profesională (EQAVET). Prin integrarea cadrelor de asigurare a calității atât la nivel sistemic, cât și la nivel de furnizor, România se străduiește să îmbunătățească calitatea generală a sistemelor sale de educație și formare profesională. Această abordare subliniază dedicarea României față de îmbunătățirea continuă și respectarea standardelor europene de calitate.

În ceea ce privește calificările și dezvoltarea curriculumului, România a adoptat principiile conturate în Cadrul European de Referință pentru Asigurarea Calității (CECA). Aceasta implică dezvoltarea Curriculumului Național bazat pe Standarde de Formare Profesională validate de către Comitetele Sectoriale. În plus, România a adoptat un Curriculum de Dezvoltare Locală, care permite adaptarea pentru a satisface în mod eficient nevoile locale. Acreditarea programelor de educație și formare, împreună cu implicarea activă a angajatorilor în examenele de certificare, subliniază în continuare angajamentul României de a asigura relevanța și calitatea calificărilor sale.

Europass, un set cuprinzător de instrumente care cuprinde documente precum CV-uri și pașapoarte lingvistice, a fost extins în România pentru a sprijini diverse forme de mobilitate. Această extindere include referențierea calificărilor la Cadrul Național al Calificărilor din România (CNC), Cadrul European al Calificărilor (CEC) și Sistemul European de Credite pentru Educație și Formare Profesională (ECVET). Prin standardizarea prezentării calificărilor, Europass facilitează tranziții mai ușoare peste granițe, promovând astfel capacitatea de angajare și mobilitatea profesională.

Serviciile de orientare și consiliere joacă un rol crucial în sprijinirea învățării pe tot parcursul vieții și a dezvoltării carierei în România. Aceste servicii se concentrează pe transmiterea de abilități de gestionare a carierei, oferirea accesului la servicii de asistență specializate și asigurarea furnizării de consiliere de înaltă calitate persoanelor pe diverse căi educaționale și de angajare.

Adoptarea cadrului european privind abilitățile, competențele, calificările și ocupațiile (ESCO) consolidează și mai mult eforturile României de a clasifica competențele și calificările de pe piața muncii. Prin alinierea la clasificări internaționale precum Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor (ISCO-08) și Clasificarea Internațională Standard a Educației (ISCED), România urmărește să îmbunătățească recunoașterea și validarea competențelor dobândite prin experiențe de învățare non-formală și informală.

Sistemul European de Credite pentru Educație și Formare Profesională (ECVET) joacă un rol vital în facilitarea validării, recunoașterii și acumulării de cunoștințe și experiențe dobândite prin diverse situații de învățare sau de muncă. Accentul pus de România pe dezvoltarea de calificări bazate pe rezultatele învățării și aderarea la specificațiile ECVET subliniază angajamentul său de a îmbunătăți calitatea și relevanța programelor de educație și formare profesională (VET) pentru a satisface cerințele pieței muncii.

Asigurarea calității atât în programele de educație și formare profesională inițială, cât și în cele continue (VET) este o prioritate pentru România. În domeniul VET inițial, mecanismele de asigurare a calității includ autoevaluarea școlilor VET, autorizarea și acreditarea programelor și furnizorilor, evaluarea externă și monitorizarea examenelor de certificare profesională. Aceste măsuri sunt supravegheate de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar, asigurând conformitatea cu standardele naționale și promovând îmbunătățirea continuă a furnizării de VET.

Programele de formare profesională continuă (VET) din România sunt supuse unor procese riguroase de asigurare a calității, inclusiv autorizarea programelor și a furnizorilor de formare, evaluare externă și autoevaluare. Coordonate de Ministerul Muncii, aceste mecanisme urmăresc să asigure calitatea și relevanța programelor de formare profesională continuă, contribuind astfel la perfecționarea și recalificarea forței de muncă pentru a răspunde cerințelor în continuă evoluție ale pieței muncii.

În concluzie, angajamentul României față de asigurarea calității în educație și formare profesională este evident prin alinierea sa la cadrele și standardele europene. Prin prioritizarea transparenței, comparabilității și îmbunătățirii continue, România își

propune să îmbunătățească calitatea, relevanța și recunoașterea calificărilor sale, promovând astfel învățarea pe tot parcursul vieții, mobilitatea profesională și dezvoltarea socio-economică.

Cadrul metodologic pentru VET în turism

Avansul rapid al inteligenței artificiale și al tehnologiilor digitale necesită o evoluție a educației și formării profesionale (VET) în sectorul turismului. Acest cadru valorifică perspectivele din analiza Activității 2.2, încorporând metodologii de succes și abordând lacunele identificate în materie de competențe. Prin integrarea alfabetizării în domeniul inteligenței artificiale și a considerațiilor etice, cadrul metodologic propus își propune să îmbunătățească calitatea, relevanța și adaptabilitatea programelor VET în turism, asigurând alinierea cu cerințele industriei și așteptările societății.

Pe baza rezultatelor din WP2/A2, următoarele componente formează baza cadrului nostru metodologic inovator:

1. Metodologia Lean:

- Cartografierea fluxului valorii: Identificarea și optimizarea proceselor care adaugă valoare elevului, reducând risipa și îmbunătățind eficiența în furnizarea educației (Womack & Jones, 1996).
- Îmbunătățire continuă (Kaizen): Încurajarea îmbunătățirilor incrementale ale metodologiilor de predare și ale proceselor administrative prin feedback și evaluare regulate (Imai, 1986).

2. Managementul Calității Totale (TQM):

- Orientare către client: Centrarea instruirii în jurul nevoilor cursanților, asigurându-vă că programa este relevantă și actualizată cu cerințele industriei (Oakland, 2003).
- Abordare orientată pe procese: Standardizarea și eficientizarea proceselor educaționale pentru a asigura consecvența și calitatea în furnizarea formării.

3. Cadrul european de competențe digitale (DigComp):

- Dezvoltarea competențelor: Alinierea obiectivelor de formare cu competențele digitale descrise în DigComp , asigurându-ne că elevii sunt dotați cu abilități digitale esențiale.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Cadrul metodologic propus

Metodologia EthAI Tour propusă integrează mai multe componente cheie pentru a crea un cadru robust pentru programele VET din sectorul turismului. Acest cadru este inovator prin abordarea sa holistică, combinând principiile Lean, Managementul Calității Totale (TQM), Învățarea Bazată pe Competențe și Design Thinking, aliniindu-se în același timp cu Cadrul European de Competențe Digitale și punând accent pe utilizarea etică a IA.

1. Integrarea inteligenței artificiale în curriculum: Includerea cursurilor de alfabetizare în domeniul inteligenței artificiale în curriculum oferă studenților VET o înțelegere fundamentală a rolului inteligenței artificiale în sectorul turismului. Prin aprofundarea unor subiecte precum învățarea automată și analiza datelor, studenții pot înțelege aplicațiile practice ale inteligenței artificiale în optimizarea experiențelor turistice. Aceste cursuri nu numai că îi pregătesc pe studenți pentru piața muncii în continuă evoluție, dar cultivă și o mentalitate orientată spre inovație și adaptabilitate.

2. Utilizarea etică a IA: Module cuprinzătoare despre implicațiile etice ale IA îi ajută pe cursanții VET să evalueze critic sistemele de IA și impactul acestora asupra societății. Integrarea principiilor etice ale IA s-ar putea baza pe „Orientările etice pentru o IA de încredere” ale Comisiei Europene [11] în toate modulele de formare. Astfel, cursanții vor fi pregătiți să utilizeze instrumentele de IA în mod responsabil, abordând preocupările etice și consolidând încrederea în aplicațiile de IA din sectorul turismului. De asemenea, prin studii de caz și dezbateri, studenții dezvoltă o înțelegere nuanțată a unor probleme precum confidențialitatea datelor și părtinirea algoritmică, echipându-i să navigheze în dileme etice în scenarii din lumea reală. Această conștientizare etică încurajează implementarea responsabilă a IA în industria turismului [12]. Concentrându-se pe utilizarea etică a IA, metodologia asigură că cursanții nu sunt doar calificați în utilizarea instrumentelor de IA, ci și conștienți de implicațiile etice, promovând practici responsabile de IA.

3. Cadrul DigiComp : Integrarea cu Cadrul European de Competențe Digitale [13] asigură că programele VET se aliniază la standardele recunoscute de competență digitală. Prin încorporarea DigiComp, instituțiile VET pot evalua și dezvolta sistematic competențele digitale ale studenților, asigurându-se că aceștia sunt echipați pentru cerințele digitale ale industriei turismului. Această aliniere sporește credibilitatea și relevanța calificărilor VET pe piața muncii. Această aliniere asigură că programele VET nu sunt doar de înaltă calitate și relevante, ci și conforme cu standardele europene, facilitând recunoașterea transfrontalieră a competențelor și calificărilor.

4. Integrarea Lean: Metodologia Lean, utilizată în mod tradițional în sectoarele de producție și afaceri, este aplicată în mod inovator în contextul educațional pentru a eficientiza operațiunile și a se concentra pe crearea de valoare pentru cursanți.

Incorporarea principiilor Lean în programele VET accentuează eficiența și îmbunătățirea continuă în cadrul educației turistice. Prin eficientizarea proceselor și minimizarea risipei, instituțiile VET pot optimiza alocarea resurselor și pot îmbunătăți experiențele de învățare ale studenților. Metodologiile Lean îi împuternicesc pe educatorii VET să adapteze metodele de livrare a curriculumului pentru a satisface nevoile în continuă evoluție ale industriei, asigurându-se că absolvenții sunt bine pregătiți pentru sectorul dinamic al turismului [14].

5. Design Thinking: Programele de formare și atelierele de Design Thinking permit educatorilor VET să promoveze o cultură a inovației și a rezolvării problemelor în rândul studenților. Prin adoptarea principiilor de design centrat pe om, educatorii pot oferi studenților posibilitatea de a identifica și aborda provocările din sectorul turismului în mod creativ. Prin colaborare și iterație, studenții dezvoltă abilitățile de a proiecta soluții care prioritizează nevoile utilizatorilor și îmbunătățesc experiențele turistice [15].

6. Învățare bazată pe competențe: Laboratoarele de inovare din cadrul instituțiilor VET oferă studenților oportunități de învățare experiențială pentru a aplica tehnologiile IA în contexte turistice reale. Prin implicarea în proiecte practice și colaborări, studenții dezvoltă abilități practice și gândire inovatoare, sporindu-și capacitatea de angajare în industria turismului. În plus, colaborările de cercetare cu universități și instituții permit programelor VET să fie la curent cu evoluțiile de ultimă generație în domeniul IA și să contribuie la cunoștințele din industrie [16].

7. Managementul Calității Totale: Principiile Managementului Calității Totale (MTC) asigură că programele VET oferă în mod constant o educație de înaltă calitate, care satisface nevoile studenților și ale părților interesate din industrie. Prin prioritizarea îmbunătățirii continue și a satisfacției clienților, instituțiile VET pot spori relevanța și eficacitatea programelor lor. Implementarea practicilor MTC promovează o cultură a excelenței și a responsabilității, dotând în cele din urmă absolvenții cu abilitățile și cunoștințele necesare pentru a excela în sectorul competitiv al turismului [17].

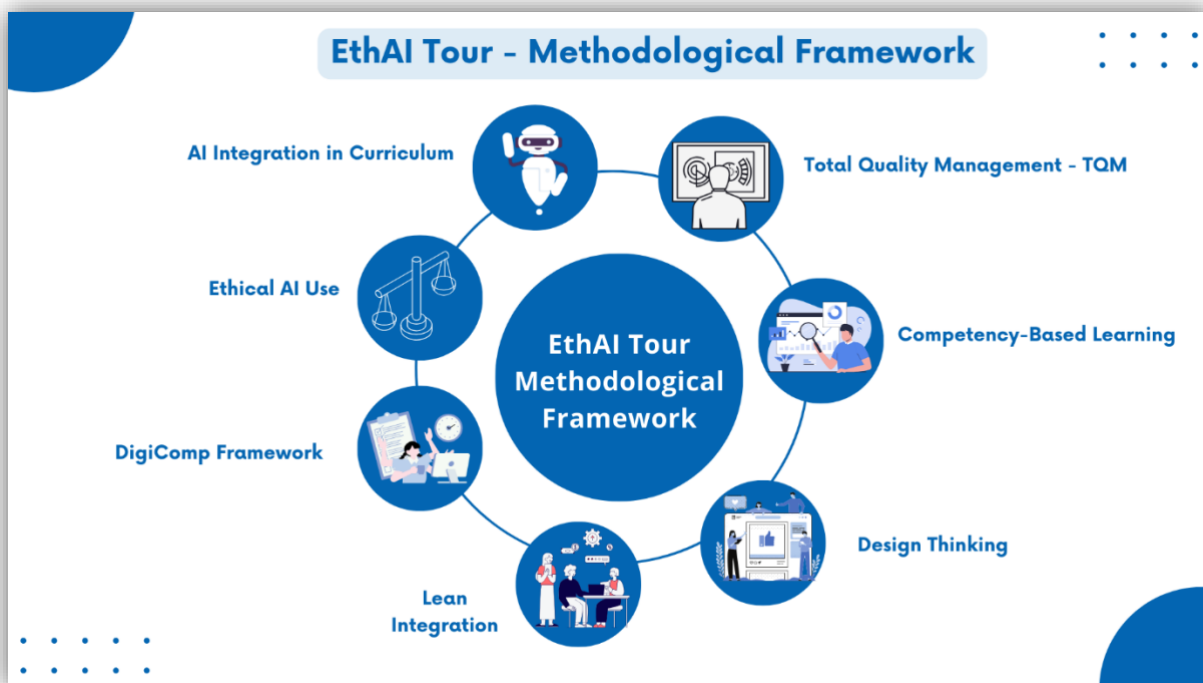
Implementare și monitorizare

Pentru a asigura implementarea cu succes a cadrului metodologic EthAI Tour, se vor parcurge următorii pași:

- ✓ **Formarea cadrelor didactice din domeniul VET:** Cadrele didactice vor primi instruire cu privire la noile metodologii și instrumente, asigurându-se că sunt bine pregătite să ofere programa actualizată.
- ✓ **Dezvoltarea curriculumului:** Elaborarea și revizuirea programelor școlare pentru a integra metodologiile propuse, asigurându-se că acestea sunt relevante și eficiente.
- ✓ **Monitorizare și evaluare regulată :** Stabilirea unor indicatori cheie de performanță (KPI) și a unor procese de evaluare regulată pentru a monitoriza eficacitatea și calitatea programelor de formare.

- ✓ **Mecanisme de feedback:** Implementați mecanisme de feedback, cum ar fi întâlnirile Lean Coffee și chestionarele online, pentru a colecta în mod continuu informații de la părțile interesate și a face ajustările necesare.

Concluzie

Cadrul metodologic EthAI Tour își propune să îmbunătățească calitatea și eficiența programelor VET în sectorul turismului prin integrarea metodologiilor dovedite și alinierea la standardele europene. Concentrându-se pe principii lean, îmbunătățirea continuă, învățarea bazată pe competențe, gândirea de design și utilizarea etică a inteligenței artificiale, cadrul asigură că centrele VET pot pregăti eficient cursanții pentru peisajul digital în continuă evoluție.

Acest cadru propus este conceput pentru a ghida sectorul VET în adoptarea responsabilă a instrumentelor de inteligență artificială, asigurând în același timp o formare de înaltă calitate care să răspundă cerințelor pieței muncii.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Referințe

- [1] "VET in Europe database | Vocational education and training in Europe | Greece | CEDEFOP." <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-in-europe/systems/greece-u2> (accessed Jun. 05, 2024).
- [2] "EQAVET - European Quality Assurance in Vocational Education and Training - Employment, Social Affairs & Inclusion - European Commission." <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1536> (accessed Jun. 05, 2024).
- [3] "The EFQM Model - EFQM." <https://efqm.org/the-efqm-model/> (accessed Jun. 05, 2024).
- [4] Cedefop - European Centre for the Development of Vocational Training., "Handbook for VET providers: supporting internal quality management and quality culture.," 2015.
- [5] Boletín Oficial del Estado, "Ley Orgánica 3/2022, de 31 de marzo, de ordenación e integración de la Formación Profesional," Boletín Of. del Estado, vol. 13249, pp. 101239–101266, 2022.
- [6] "Spain: VET revolution | CEDEFOP." <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/spain-vet-revolution> (accessed Jun. 05, 2024).
- [7] "Página no encontrada - TodoFP | Ministerio de Educación, Formación Profesional y Deportes." <https://www.todofp.es/sobre-fp/nuevaleyfp2022.html> (accessed Jun. 05, 2024).
- [8] MCAST, "National Vocational Education and Training Policy," 2015.
- [9] "Italy | CEDEFOP." <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/nqfs-online-tool/countries/italy-2020> (accessed Jun. 05, 2024).
- [10] "Vocational education and training in Romania - Publications Office of the EU." <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9c076b46-4b8b-11e9-a8ed-01aa75ed71a1/language-en> (accessed Jun. 05, 2024).
- [11] "Ethics guidelines for trustworthy AI | Shaping Europe's digital future." <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai> (accessed Jun. 05, 2024).
- [12] L. Floridi et al., "AI4People—An Ethical Framework for a Good AI Society: Opportunities, Risks, Principles, and Recommendations," *Minds Mach.*, vol. 28, no. 4, pp. 689–707, Dec. 2018, doi: 10.1007/S11023-018-9482-5.
- [13] A. F. Editors, Y. Punie, and B. N. Bre, "DIGCOMP: A Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe.," 2013, doi: 10.2788/52966.
- [14] J. P. Womack and D. T. Jones, "Lean Thinking—Banish Waste and Create Wealth in your Corporation," *J. Oper. Res. Soc.*, vol. 48, no. 11, pp. 1148–1148, Dec. 1997, doi: 10.1038/SJ.JORS.2600967.
- [15] "Design Thinking." <https://hbr.org/2008/06/design-thinking> (accessed Jun. 05, 2024).
- [16] J. Siota, M. J. Prats, I. Martinez, and Y. Martínez, "Open innovation: Harmonizing speed, cost, autonomy and impact to scale your corporate venturing unit," *IESE Insight*, 2019, Accessed: Jun. 05, 2024. [Online]. Available: https://books.google.com/books/about/Open_Innovation.html?id=4hTRWStFhVgC
- [17] J. S. Oakland, R. J. Oakland, and M. A. Turner, *Total quality management and operational excellence: text with cases*. Accessed: Jun. 05, 2024. [Online]. Available:

<https://www.routledge.com/Total-Quality-Management-and-Operational-Excellence-Text-with-Cases/Oakland-Oakland-Turner/p/book/9781138673410>

Lista figurilor

Figura 1: Analiza SWOT pentru metodologiile Lean și Agile	3
Figura 2 : Analiza SWOT pentru învățarea bazată pe competențe	4
Figura 3: Analiza SWOT pentru Design Thinking	4
Figura 4: Analiza SWOT pentru Managementul Calității Totale - TQM	5

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

ethAI Tour

Facebook: @Ethaitour

Linkedin: @ Ethaitour

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

